

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Amaç

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel İlkeler

Sınıflandırma: Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer: Sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

İstihdam Şekilleri

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

→ Memur

→ Sözleşmeli personel

→ Geçici Personel: 2017 yılında 696 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmıştır.

→ İşçiler

Ödevler ve Sorumluluklar

- Sadakat
- Tarafsızlık ve devlete bağlılık
- Davranış ve işbirliği
- Yurt dışında davranış
- Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları
- Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları
- Kişilerin uğradıkları zararlar
- Mal bildirimi
- Basına bilgi veya demeç verme
- Resmi belge, araç ve gereçlerin yetki verilen mahaller dışına çıkarılmaması ve iadesi
- Kişisel sorumluluk ve zarar

Genel Haklar

- Uygulamayı isteme hakkı
- Güvenlik
- Emeklilik
- Çekilme
- Müracaat, şikayet ve dava açma
- Sendika kurma
- İzin
- Kovuşturma ve yargılama isnat ve iftiralara karşı koruma

Temel İlkeler

- Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı
- Grev yasağı
- Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı
- Gizli bilgileri açıklama yasağı
- Denetimindeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı
- Hediye alma, menfaat sağlama yasağı

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Sınıflandırma

Kadrosuz memur çalıştırılmaz.

Kadrolar,
Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde
gösterildiği şekilde düzenlenir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan
memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
  - Teknik Hizmetler
- Sağlık Hizmetleri Ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri
- Eğitim Ve Öğretim Hizmetleri
  - Avukatlık Hizmetleri
  - Din Hizmetleri
  - Emniyet Hizmetleri
  - Jandarma Hizmetleri
  - Sahil Güvenlik Hizmetleri
  - Yardımcı Hizmetler
- Mülki İdare Amirliği Hizmetleri
  - Milli İstihbarat Hizmetleri

Memuriyete Girişte Yaş

- Genel olarak **18 yaşını tamamlayanlar**
Devlet memuru olabilirler.
- Bir meslek veya sanat okulunu

bitirenler **en az 15 yaşını doldurmuş olmak** ve
Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine
göre **kazai rüşt kararı almak şartıyla** Devlet
memurluklarına atanabilirler.

Devlet Memurluğuna Alınma

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları (Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç), personel atamasına lüzum gördükleri boş kadroların sayılarını, sınıf ve derecelerini belirterek **Devlet Personel Başkanlığı (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na)** bildirirler. **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı** atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini, kadrolara alınacak personel sayılarını, alınacak personelin genel ve özel şartlarını, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav yerlerini ve zamanlarını ve gerek görülen diğer bilgileri başvurma süresinin bitiminden **en az 15 gün önce Resmi Gazete**, internet haber sitesi, radyo, televizyon ve ülke çapında tirajı yüksek gazeteler ve Basın İlan Kurumu İlan Portalından asgari biri ve uygun görülecek diğer araçlar ile duyurulur.

Memur Olma Şartları

- Türk vatandaşı olmak,
- Mahkum olmamak,
- Yaş ve öğrenim şartlarını taşımak,
- Kamu haklarından mahrum olamama, görevini devamlı yapmasına engel olabilecek akıl hastalığı bulunmamak.
- Askerlikle ilgisi bulunmamak,
- Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,
- Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak gerekmektedir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Çalışma Saatleri, İzinler

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak **40 saattir**.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir. Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve Pazardan başka günler olarak tespit edebilir.

• Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde **Cumhurbaşkanınca**, illerde **valiler** tarafından tesbit olunur.

• Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, **Cumhurbaşkanınca** belirlenir.

• Kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki **iki yıl** süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi **verilemez**.

Yıllık İzin

- Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için **yirmi gün**, hizmeti on yıldan fazla olanlar için **30 gündür**.
- Zorunlu hallerde bu sürelerle gidiş ve dönüş için **en çok ikişer gün** eklenebilir.
- Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca **yıllık izin verilmez**.
- Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten **bir aylık sağlık izni** verilir.

Mazeret İzni

- Kadın memura; doğumdan önce **sekiz**, doğumdan sonra **sekiz hafta** olmak üzere toplam **onaltı hafta** süreyle analık izni verilir. **Çoğul gebelik durumunda**, doğum öncesi **sekiz** haftalık analık izni süresine **iki hafta** eklenir.
- Ancak beklenen doğum tarihinden **sekiz hafta** öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki **üç haftaya** kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir.
- Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılamayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine **ilave edilir**.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Mazeret izni (Devam)

- Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren **sekiz hafta süre ile izin** verilir.
- Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine **on gün babalık izni**; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine **yedi gün izin** verilir.
- Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren **ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni** verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.
- Memurlara; **en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun** (çocuğun evli olması durumunda eşinin de **en az yüzde 70 oranında** engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde **on güne kadar** mazeret izni verilir.

Hastalık ve Refakat izni

- Memura, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde **onsekiz aya kadar**, diğer hastalık hâllerinde ise **oniki aya kadar** izin verilir.
- Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.
- Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, **iyileşinceye kadar izinli** sayılır.
- Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, **üç aya kadar** izin verilir. Gerekliğinde bu süre **bir katına kadar** uzatılır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Aylıksız İzin

• Memura, verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine **onsekiz aya kadar aylıksız izin** verilebilir.

• Doğum yapan memura, doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine **yirmidört aya kadar aylıksız izin** verilir.

• Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, verilen **sekiz haftalık** iznin bitiminden itibaren, istekleri üzerine **yirmi dört aya kadar aylıksız izin** verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine **yirmidört aylık** süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen **iki bölüm** hâlinde eşlere kullanılabilir.

• Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla **beş hizmet yılını tamamlamış olması** ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve **en fazla iki defada** kullanılmak üzere, toplam **bir yıla kadar** aylıksız izin verilebilir.

• Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, **on gün** içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen **on gün** içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten **çekilmiş** sayılır.

• Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak **aylıksız izinli** sayılır.

Disiplin Cezaları

Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1. Uyarma : Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,
- Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,
- Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak, Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

2. Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama Cezaları (Devam)

- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,
- Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
  - Verilen emirlere itiraz etmek,
  - Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
    - Kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak.
    - Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

3. Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

- Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak,
- Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
  - Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
  - Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak.

4. Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

- Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Disiplin Cezaları (Devam)

- Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
  - Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
  - Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,
- Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak, Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

5. Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

- İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,
- Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
  - Siyasi partiye girmek,
- Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek, (2025 EKYS'de soruldu!)
  - Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
  - Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
  - Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
  - Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
    - Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
  - Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek. Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak, örgütlerin propagandasını yapmak.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Disiplin Cezası Vermeye Yetkili

Amir ve Kurullar

• Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları **disiplin amirleri tarafından**; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, **atamaya yetkili amirler**, il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde **Valiler** tarafından verilir.

• Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun **yüksek disiplin kurulu kararı** ile verilir.

• Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler **15 gün** içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

Zamanaşımı

Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında **bir ay** içinde disiplin soruşturmasına,

• **Memurluktan çıkarma** cezasında **altı ay** içinde disiplin kovuşturmasına, başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

• Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet **iki yıl** içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Karar Süresi

• Disiplin amirleri **uyarma, kınama ve aylıktan kesme** cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **15 gün** içinde vermek zorundadırlar.

• Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren hallerde soruşturma dosyası, kararını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna **15 gün içinde** tevdi edilir.

• Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren **30 gün** içinde soruşturma evrakına göre kararını bildirir.

• Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami **altı ay** içinde bu kurulca, karara bağlanır.

Savunma Hakkı ve Uygulama

• Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

• Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun **7 günden az olmamak üzere** verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmıyan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

• Disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır. Aylıktan kesme cezası, cezanın verilış tarihini takip eden aybaşı

uygulanır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

İtiraz

- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı **disiplin kuruluna**, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı **yüksek disiplin kuruluna** itiraz edilebilir.
- İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren **yedi gündür**. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları **kesinleşir**.
- İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren **30 gün** içinde kararlarını vermek zorundadır. İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı **hafifletebilir** veya tamamen **kaldırabilirler**.
- **Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir**. Disiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından **5 sene**, diğer cezaların uygulanmasından **10 sene** sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir.

Görevden Uzaklaştırma

Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

- Atamaya yetkili amirler;
- Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;
- İllerde valiler;
- İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanlarında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

- Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen **10 iş günü** içinde soruşturmaya başlanması şarttır.
- Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının **üçte ikisi** ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.
- Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde **en çok 3 ay** devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.
- Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her **iki ayda** bir inceliyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

Diğer Maddeler

Aday memurlara, asaletleri tasdik edilinceye kadar kademe ilerlemesi **uygulanmaz**. Adaylık süresi sonunda bu Kanun hükümlerine göre **asıl memurluğa** atananların adaylıkta geçirdikleri süreler, kademe ilerlemelerinde ve derece yükselmelerinde değerlendirilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Diğer Maddeler (Devam)

• Hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi

yedi gündür.

• Devir teslim süresinin aylık ödeme zamanına rastlaması halinde bu aya ait aylıkları eski görev yerinde, kadro tasarrufundan ödenir.

• Sayman mutemetleri için devir süresi **iki gündür.**

• Devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev tertiplenmeleri, ilan etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları **yasaktır.**

• Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette **bulunamaz,** ticaret ve sanayi müesseselerinde görev **alamaz,** ticari mümessil veya ticari vekil veya

kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak **olamazlar.**

• Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu **15 gün** içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

• Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda **% 3** oranında engelli çalıştırmak **zorundadır.**

Öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibariyle azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.

(2025 EKYS'de soruldu!)

Bir göreve ilk defa veya yeniden atananlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın kanuni süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir ve bunlar **1 yıl süreyle** Devlet memuru olarak istihdam edilemezler.

(2025 EKYS'de soruldu!)

İstisnai Memurluklar

- Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurlukları
  - Bakan Yardımcılıkları
- Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı
  - Özel Kalem Müdürlüğü
    - Valilik
    - Büyükelçilik
    - Elçilik
  - Daimi Temsilcilik
- Din İşleri Yüksek Kurulu Üyelikleri
- Milli İstihbarat Teşkilatı memurlukları
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirlikleri, Hukuk Müşavirliği ve Genel Sekreter Sekreterliği
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliği
- Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliği